

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILTYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ES NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILTYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-SIM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

**A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN, FELELVRE 150 DIN, NEGYEDÉVRE 75 DIN, HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DELELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A Journal írja, hogy január folyamán most már kétségtelenül megállapíthatóan meglesznek a francia—olasz megbeszélések, amelyek hivatalva vannak a két ország függő ügyeit végre tisztázni és elintézni. Ezekkel a megbeszélésekkel párhuzamosan megindulnak az olasz—jugoszláv tárgyalások is. Remélik, hogy mindkét megegyezés egyidőben létrejön. Mindezeknek a közeledési folyamatoknak a háttérében a római angol nagykövet keze dolgozik.

Rómából jelentik, hogy Ostia Terranova és Cagliari között rövidesen megindul a személyszállító légi forgalom. Az ut a két állomás között három óráig tart.

A romániai vasutak átszervezése alkalmával O-Románia területén 286 tisztviselőt és 1426 alkalmazottat elbocsájtanak.

Az amerikai haditengerészet IV. számú tengeraltábornokjának katasztrófája megérlette azt a tervet, hogy két modern mentőhajó építését vették föl a flottaépítési tervbe. A haditengerészet építési programját mérsékelni fogja azonban olyan formán, hogy az építési tervet nem öt, hanem hét évre osztja föl, amivel az évi költségeket száz millió dollárra csökkentik.

Varsóból olyan nagyfokú hidegről érkeznek jelentések, amilyenre emberemlékezet óta nem volt példa. A nagy hideg következtében a farkasok annyira vakmerőek, hogy farkaszsámra csatangolnak az egyes falvak körül, sőt itt-ott be is törtek a falvakba, ahol összesen husz embert faltak föl. A farkascordák garázdálkodása különösen az orosz határ mentén igen nagy, ahová kiirtásukra újabb század katonaságot vezényeltek ki.

Sport

Futball.

Beograd. A két nagy rivális, a BSK és Jugoszlavia Karácsony első és másodnapján játszották le mérkőzésüket nagy közönség előtt, de példátlanul rossz pályán. A játékosok ugyszólván bokán felül gázoltak a sárban. A szombati eredmény: **BSK—Jugoszlavia 4:0 (3:0).** A vasárnapi eredmény pedig ugyan csak a BSK. 4:0 arányu győzelemel végződött Vasárnap a két csapat játékosai között verekedés tört ki, úgy hogy alig lehetett a mérkőzést úgy ahogy lejátszani.

A kisentente jegyzéket intézett a Népszövetséghez a szentgothárdi fegyverszállítmány miatt.

Beograd, jan. 9.

Diplomáciai körökből vett értesülés szerint,

a kisentente a szentgothárdi fegyverszállítmány ügyében jegyzéket intéz a Népszövetséghez, a melyben az ügy megvizsgálását kéri.

A kisentente emiatt az ügy mi-

att konferenciát is fog egybehívni, amely már e hónap folyamán ült volna össze Jugoszláviában. Titulescu külföldi utazása miatt azonban elhalasztották a konferencia januári egybehívását.

Ha a Népszövetség érdemlegesen foglalkozni fog a kisentente jegyzékével és összehívja az illető bizottságot, amely a kérdés

megvitatására illetékes, úgy ennek a bizottságnak az ülésezésével egyidejűleg fogják megtartani a kisentente konferenciáját is.

Ha a Népszövetség nem hívna össze a bizottságot a jegyzékben kért vizsgálat miatt, úgy a kisentente február ötödikére vagy hatodikára hívna össze konferenciáját Genibe.

Ezer főnyi hallgatóság részvétele mellett alakult meg a magyar-párt novibecseji szervezete.

Az előkészítő bizottságnál nyolcoszázán jelentették be belépésüket a magyar-pártba.

Beckerek, jan. 9.

Novibecsej községnek pénteken kettős ünnepe volt. Katolikus Vízkereszt napjával egybeesett a magyar-párt helyi szervezetének megalakulása és az ünnepélyes keretek között lefolyt aktus, most hivatalosan is egy tábortba tömörítette a novibecseji magyarságot vallásra és társadalmi állásra való különbség nélkül.

A helyi fiók megalakulása Gönczy Kossuth István és a körje sereglo magyar vezetők érdeme, akik fáradságot nem ismerő ügybuzgalommal gyűjtötték a tagokat. Az ő agilis, törhetetlen munkájuk eredménye volt, hogy

az alakuló gyűlés összehívásáig nyolcoszáz becseji magyar iratkozott be a magyar-pártba.

Beckerekéről dr. Várady Imre országgyűlési képviselő, Tóth Ferenc és Miklós József városi képviselők és Kelemen János párttitkár utaztak ki Novibecsejre. Az állomáson szívélyes fogadtatásban részesültek a becskerei résztvevők, akik novibecseji tartózkodásuk alatt mindvégig a hagyományos magyar vendégszeretetet élvezték. A Royal-mozi hatalmas nagyerterme, ahová a gyűlést egybehívták, annyira megtelt hallgatósággal, hogy

a közönség egy része kiszorult a folyosóra.

Sokan még ide sem tudtak bejutni és nem tudozunk, ha azt mondjuk, hogy legalább ezer főre tehető a gyűlésen jelen voltak száma.

Gönczy Kossuth István nyitotta meg az összehívók nevében a gyűlést, köszöntötte a becskerei ven-

dégeket, a becseji és vranjevói résztvevőket, majd felkérte a jelenlévőket, hogy válasszanak korelnököt. Reperger István korelnökké való megválasztása után elfoglalta az elnöki széket és átadta a szót dr. Várady Imrének, aki a gyűlésen nagyszámban jelenlévőkhez előbb szerbül szólott néhány szót, majd áttért tulajdonképpeni beszédére, a melynek magva az volt, hogy

a magyarság csak a magyar-párt keretein belül érheti el céljait

és erős szervezkedéssel, a magyarság megbonthatatlan egységének megteremtésével vívhatja ki programjában lefektetett követeléseinek a teljesítését. Párhuzamot vont a magyar rezsim és a mostani rezsimben folytatott politikai tevékenysége között és kifejtette, hogy

akkoriban a szerbség jogaiért is küzdött és a szerb jelölt érdekében agitált, most a változott viszonyok között a szerb lakosság baráti támogatását kéri,

hogy a magyarság elérhesse alkotmány és törvénybiztosította jogainak teljességét.

A lelkes eljenzéssel és tapssal fogadott hatásos beszéd után Tóth Ferenc becskerei városi képviselő emelkedett szólásra, majd Kelemen János ismertette a magyar-párt programját, mely után a jelen voltak kimondották a helyi szervezet megalakulását.

Zódi György indítványára ezután megválasztották a vezetőséget. Elnök Gönczy Kossuth István lett. Al-elnökök Novoszel József, Faragó Illés és Kovács István. Főtítkár Zódi György. Titkárok Csillag István és Ferenczy Miklós. Pénztár-

nok Lévai Sándor. Ellenörök Horváth István és Sarándi Gábor.

Az intéző-bizottság tagjai: Selymes Sándor, Nikolits József, Szaniszló József, André József, Szekeres István, Zódi Imre, Juhász Mihály, Faragó András, Burunka János, Csányi Illés, Jáger József, Kovács Lipót, Bizony Sándor, Balog Mihály, Zódi István, Lakatos Hubert, Mészáros János, Szabó György, Szarapka János, Tapasztó Sándor, Zódi István (nagy), Simon Sándor, Szűcs Károly, Drapos János, Guzzi István, Kaszás Lajos, Csiznadia György, Rozsi József, Illési János, Koczi György, ifj. Szilvási Ferenc, Pataki István, Aszódi Sándor, Becsei István, Taudi József, Bali István, Hajdu István, Gábor István, Berta Mihály, Drapos Antal, Pakai János, Letonai István, Bálint József és Pálfi János.

Gönczy István elnök a vezetőség nevében köszönetet mondott a bizalomért és a közgyűlést berekesztette.

Ismét új világszerződés a béke megővéására.

Washington, jan. 9.

A Franciaországhoz intézett javaslatlathoz kapcsolatban Kellogg kifejtő kísérelésében, hogy

célja elérni azt, hogy a hatalmak csatlakozzanak olyan nyilatkozathoz, amelyben lemondanak arról, hogy a háboruszkodást a nemzeti politika eszközeként tekintik.

Az Egyesült-Államok kormánya hajlandó tárgyalni Franciaországgal oly irányban, hogy a világhatalmak olyan szerződésre lépjenek, amelynek aláírását más nemzetek számára is nyitva tartanák. Ha Franciaország hajlandó az Egyesült-Államokkal, valamint a többi államokkal alkalmas kollektív szerződést kötni, úgy örömmel készíti elő a szerződés-tervezetet a Briandtól javasolt irányelvek értelmében.

Letartóztattak két állomásfőnököt, egy forgalmi tisztviselőt és egy váltóőrt, mert őket okolják a Knityanin és Perlez közötti vonatösszeütközésért.

A szerencsétlenség két áldozata — meghalt.

Beeskerek, jan. 9. Ujév napján, mint a Torontál az összes vajdasági lapokat megelőzve közölte, Perlez és Knityanin (Rudolfsgnad) között borzalmas méretű vasúti szerencsétlenség történt. A Noviszádról Beeskerek felé közlekedő személyvonat a nyílt pályán, nem messze Knityanin állomástól összeütközött a Beeskerek felől jövő tehervonattal. Az összeütközés irtózatossá erejű volt, a két vadonatúj mozdony súlyosan megsérült, a személyvonat első két kocsija pedig, egy másodosztályú és egy harmadosztályú kocsi, valóságos összelapult. A romok alól három életveszélyes sebesültet, egy súlyos és tízenhét könnyebben sérültet mentettek ki. Az életveszélyesen sebesült Nemesity Milán 10 éves perlezi fiút, Babity Jován farkasdi- ni földmivest és Milojkov Kamenko farkasdi- ni munkást beszállították a beeskereki kórházba, ahonnan azonban szerdán Nemesityt és Babityt visszavitték a szülőfalujukba, mert állapotuk olyan súlyosra fordult, hogy orvosok felgyógyulásukra feladtak minden reményt. Az orvosi tudomány valóban nem tudott rajtuk segíteni, a pénteki nap folyamán

mindketten meghaltak.

A főbbi sebesült állapota jobbra fordult és valószínű, hogy rövidesen kiheverik a borzalmas reggelen szenvedett sérüléseket.

A vasúti hatóságok a bűnügyi hatóságokkal karöltve nagy eréllyel folytatták le a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy ki okolható a történetért. Szombatra befejezték a vizsgálatot és az eredmény négy letartóztatás volt. A csendőrség a fegyelmi vizsgálat és a bűnügyi nyomozás súlyosan terhelő adatai alapján

letartóztatta Anasztaszjevity Koszta knityanini állomásfőnököt, Dimitrijevity Koszta knityanini váltóőrt, Oreskovity Szteván perlezi állomásfőnököt és Plevelj Fránjót perlezi forgalmi tisztviselőt.

Anasztaszjevity az összeütközést megelőző éjszakán mulatott és reggel hat óra tájban vetődött háza Knityaninra. Hivatalában elnyomta az álmoság és

a főnöki irodában elaludt.

Előzetesen azonban elmulasztotta figyelmeztetni a személyzetet, hogy a Beeskerek felől jövő tehervonatot tartásáért Knityaninon, mert itt keresztezi útját a Noviszádról jövő személyvonat. Dimitrijevity váltóőr

tudta, hogy a két vonat Knityanin állomásán szokott találkozni, mégis elindította a tehervonatot

mielőtt még érintkezésbe lépett volna Perlezzel és megtudakolta volna, szabad-e a pályatest.

Oreskovity Szteván perlezi állomásfőnök a szilveszteri éjszaka fáradalmait a lakásán pihente ki és helyettesítésére Plevelj Fránjót forgalmi tisztviselőt küldötte ki az állomásra, akinek a szolgálata csak

később kezdődött volna. Plevelj nem informálódott a forgalom után, hanem elindította a Noviszád felől jövő személyvonatot. Az egyik munkás állítólag arra figyelmeztette, hogy

fütyjelzést hallott, Plevelj azonban azt felelte, hogy ez a telefoncsengő jelzése

A külföldi munkások után külön adót fognak fizetni a munkaadók.

Beograd, jan. 9.

A kereskedelmi alkalmazottak nyolc órai munkaidőjének és az üzletek zárásának kérdésével kapcsolatban most a szociálpolitikai és a kereskedelmi minisztériumban új, egyöntetű szabályrendeletet dolgoznak ki, amely az egész országban érvényre fog bírni.

Az új rendelkezés szerint a záróórát nagyon szigorúan fogják venni és azok az üzletek is kénytelenek

és nyugodtan elindította a szerelvényt.

Öt perccel később megtörtént az összeütközés, amely két emberéletet oltott ki és milliós károkat okozott az államvasutnak.

Anasztaszjevity Koszta és három társát beszállították a pancsevoi ügyészség fogházába.

lesznek bezárni, amelyek nem tartanak alkalmazottat.

Uj rendelkezés készül az idegen honos munkások alkalmazásának ügyében is. Az idegen munkások után az állam bizonyos adó szedését tervezi, hogy ilyenformán kényszerítse a munkaadókat, hogy csak igazán nélkülözhetetlen külföldi munkásokat tartsanak meg állományaikban.

Várady Imre dr. a magyar-párti városi képviselők eddigi munkásságáról.

A városi program fokozatos megvalósítása.

Beeskerek, jan. 9.

A magyar-párt beeskereki szervezete vasárnap délelőtt tízenegy órakor a Centrál (Klub) kávéház különtermében rendkívül látogatott értekezletet tartott, amelyen beszámolt a magyar-párti városiak eddigi munkásságáról.

Burget József társelnök nyitotta meg az értekezletet és néhány üdvözlő szóval köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót dr. Várady Imre országgyűlési képviselő, városi képviselőtestületi tagnak, aki hosszasan ismertette a legutóbbi eseményeket és kifejtette, hogy milyen okok késztették a magyar-pártot arra, hogy a mindennapi ellenzékieskedés helyett az okos realpolitika mellett döntsön és a radikális-párttal kössön a városi képviselőtestületben szövetséget. Kimutattamilyen eredményeket ért el támogatása következtében a magyar-párt és kijelentette, hogy

sikerült a magyarság számára nyának és mai helyzetének megfelelően, megfelelő számú tisztviselői állást kapnia.

amelyekben képzett, az államnyelvet kifogástalanul bíró korrekt tisztviselőket helyezett el, akik munkásságukkal csak javára lesznek a városnak.

A tárgyalások során — folytatta beszédét dr. Várady — a magyar-párt arra törekedett, hogy a most hivatalban lévő tisztviselőket hiánytalanul meghagyják a helyükön, a mi sikerült is. A tárgyalások során Török Miklós városi mérnök személyét kikapcsoltuk, mert bár kifogástalan tisztviselőnek és kitűnő szakembernek ismerjük, akinek

munkássága csak nyeresége lehet a városnak, mégis azt véltük, hogy az ő állásának biztosítása inkább a zsidó-pártnak a kötelessége. Miután időközben úgy értesültünk, hogy a zsidó-párt Török megválasztását nem tudta biztosítani, a magyar-párt átveszi az ügyet és tőle telhetően mindent meg fog tenni, hogy Török Miklóst állásában meghagyják.

A magyar-párti képviselőtestületi tagoknak jogában áll a közgyűléseken magyarul felszólalni,

a magyar-párt szükség esetén élni is fog e jogával,

de a magyar felszólalásokkal nem akar olyan látszatot kelteni, mint ha azzal tüntetni kívánna, éppen ezért az államnyelvet jól bíró képviselők felszólalásaikban az államnyelvet fogják használni. A magyar-párt

minden téren a megértést kívánja szolgálni

és ezzel az eljárásával is azt kívánja elérni, hogy a türelmesség megszilárdulását elősegítse.

Ami a jövő munkásságát illeti — mondotta dr. Várady —

a magyar-párti városiak mindenben a párt városi programját fogják követni

és a magyar polgárság részéről csak annyit kér, hogy legyen bizalommal a magyar képviselőtestületi tagok iránt, akik

mindenkor és mindenben a magyarság és az összlettség érdekeit fogják keresni és azokat önzetlenül fogják szolgálni.

A zajos helyesléssel fogadott beszéd után dr. Kuszting János városi képviselő kért szót, aki

további összetartásra hívta fel a beeskereki magyarságot, hogy új választás esetén még jobban meg erősödve kerüljön ki a magyar-párt

és az eddiginél is szebb eredményeket érhesse el.

Tóth Ferenc városi képviselő a segélyakció tagadhatatlanul szép eredményeiről számolt be és kifejtette, hogy bár a magyar-párt

csak a kezdeményező szerepét vállalta ebben a nehéz munkában,

a más pártok részvétele és nemtörődömsége folytán azonban egymaga kényyszerül a város szegényeit segíteni. A magyar városatyák a jövőben oda fognak hatni, hogy a város az 1928-as évre előirányzott 150.000 dináros munkanélküli segélyből folyósítson és

munkaalkalmakat teremtsen.

Fischer Miklós, az akció kezdeményezője, hálás köszönettel emlékszik meg beszédében Tóth Ferencről, aki nagy elfoglaltsága miatt az akció irányítását átvette és megvalósította azt a tervet, amit ő az erről írott újságcikkeiben felvetett. Hálával emlékszik meg Liptay Dezsőről is, aki személyesen járt gyűjteni és ezzel is lehetővé tette az emberbaráti akció kiszélesítését.

Kelemen János számszerű adatokkal ismertette az akció eddigi eredményeit. Jelentéséből kitűnt, hogy

eddig 10.942 dinár készpénzadomány folyt be és kiosztottak 1459 kilogramm lisztet és 1518 kilogramm burgonyát,

azonkívül babot, hagymát, tüzelőt, hatvan pár új cipőt, rengeteg használt ruhaneműt és cipőt 20.000 dinár értékben.

Domonkos József a munkássághoz intézett beszédet és kifejtette, hogy a munkásságnak a magyar-pártban van a helye, mert egyik politikai szervezet sem törődik annyit a munkássággal, mint éppen a magyar-párt.

Burget József összetartásra buzdító lelkesítő szavaival az értekezlet véget ért.

A miniszterelnök kétszer volt tegnap királyi audiencián.

Beograd, jan. 9.

Vucicevity miniszterelnök tegnap délelben királyi kihallgatáson jelent meg, amely másfél óráig tartott.

Este öt órakor a miniszterelnök megjelent a hivatalában, majd hat órakor újra a királyi palotába ment, ahol kihallgatáson volt este kilenc óráig.

A bíboros kollégium új összeállítása.

Róma, jan. 9.

Seredy Jusztinián magyar hercegprimás bíbornokká való felavatásával kapcsolatban a lapok megírják, hogy a hatvanhat bíboros fele olasz, akik Rómában élnek. A másik fele pedig külföldi.

A XIII. Leó pápa által felavatott bíborosokból él még Vanutelli, a szent kollégium legatusa, Francica novakataniai érsek és Szkrbenszki pápai érsek.

Január 9. Hétfő. R. k.: Julian.
Prot.: Martial. G. k.: Frh. Stevan.
Zsidó: 16. Tebeth. 5688. Napk.
7:49, napny. 16:24, hossza 8:35.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelent:
Meglehetősen felhőzettel tartós enyhe
idő, amely itt-ott gyenge csapadékot
hoz. Átlagos hőmérséklet 4° meleg.

Január

9

1873-ban halt meg III. Napoleon francia császár, aki Bonaparte Lajos hollandi király és Beauharnais Hortense fia volt. Kalandos politika után került Franciaország trónjára, amely az ő uralma alatt a korrupció hallatlan fokát érte el. 1870 július 15-ikén hanyatló uralma megszilárdítására háborút üzent Németországnak, amely azután Sedanál végződött, ahol III. Napoleon maga is Bismark foglya lett.

1905-ben halt meg Adolf Menzel német festő. Évtizedekkel megelőzte a német festészet törekvéseit és mai napig sem élte túl magát. Buzgó kortörténelmi kutatása a német festészetben előkelő helyet biztosított számára.

Az Egyesült-Államok és Nikaragua köztársaság közötti viszony még mindig nem állt helyre. Coolidge elnök és Wilbur tengerészeti államtitkár tanácskozása után a kormány új csapatokat küldött le Nikaraguába, amellyel az ottani amerikai csapatok létszáma huszonötezer főre emelkedett.

Tiszfűbál. Mária királyné mai születésnapját Beeskerek város lakossága a szokott fényvel fogja megülni. A házakat már tegnap este felhagyták, úgy hogy ma reggelre ünnepi külsőt vettek fel az utcák. A délelőtti folyamán az összes beeskereki templomokban istentiszteleteket tartanak, amelyek a polgári és katonai hatóságok, valamint a testületek, egyesületek képviselői vesznek részt. A tisztikar este 9 órai kezdettel a Kaszinóban bált rendez és ez a táncmulatság ad befejezést a születésnap ünnepségeknél.

A választási törvény értelmében a választói névjegyzékeket minden év január elseje és harmincegyediké közötti időben hivatalból ki kell igazítani. A magyar-párt ezután is felhívja mindazokat, akik 21-ik életévük betöltésével szavazati jogot nyertek, hogy a legrövidebb időn belül jelentkezzenek a Torontál szerkesztőségében (telefon 281.), ahol felveszik a szükséges adatokat. Ugyanígy azok is jelentkezzenek, akik eddig bármilyen okból kimaradtak a névjegyzékekből, vagy azokban tévesen szerepeltek.

Eljegyzés. Kretzulj Olgát, Kretzulj Péra, az Astra D. D. itteni fiókja vezetőjének leányát eljegyezte Bosnyák Duskó, Bosnyák Gyóka helybeli földbirtokos fia. (Mindem külön értesítés helyett).

A népegyetem előadás-sorozata. A beeskereki népegyetemnek (nagrodni univerzitetnek) a közeljövőben illusztris előadója lesz. Dr. Bornikovity Vladimir e hó 15-ikén, vasárnap Beeskerekre érkezik és itt három folytatódó előadást tart a vármegyeháza nagytermében.

A zsidó nőegylet csokoládé-délutánja. A beeskereki, jótékony zsidó nőegylet vasárnap délután nagyszerű csokoládé-délutánt rendezett a Vojvodina (Rózsza) kávéház elkülönített helyiségében. A délutanon ezuttal is szépszámu közönség vett részt, amely vig hangulatban tánc és zene mellett töltötte el a vasárnap délutánt.

Halálozás. Értesítettnek a jóismerősök és barátok, hogy özv. Feimer Péterné szül. Iljevity Mária tegnap, folyó hó 8-ikán rövid betegség után elhunyt. A megboldogult hült tetemei ma, f. hó 9-ikén délután egyenyed 4 órakor fognak a gyászházból, Pasityeva u. 13. sz., a r. kat. temetőbe eltemettetni. A gyászoló család.

Tisztviselőválasztás Novibecsejen. Novibecsei község képviselő-testülete a napokban közgyűlést tartott, amelyen határozott a tisztviselői kérdés felett is. Marandzity Mladen képviselőtestületi tag indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Kalenity Bogdán községi főjegyzőt, Pavlovity Vojislav első aljegyzőt, Martinenko Boris adóügyi jegyzőt és Kizeliciski Lázár irnokot véglegesíti, illetve kimondta, hogy állásaikra nem kéri a pályázat kiírását. Pavlovity Gyura (földmives) az ellenzék nevében titkos szavazást kért afelett, hogy kivánják-e a pályázat kiírását, vagy annak mellőzését, miután azonban a szavazást nem rendelték el, az ellenzék, amelyhez a földmives-párton kívül a független demokráta, demokráta és a magyar-párt tartozik, kivonult az üléssteremből. Az említett határozatot a teremben maradt huszonhat radikális-párti községi képviselő hozta meg.

A karácsonyi lövöldözés adatai. A karácsonyi lövöldözésnek pénteken áldozata lett: Wegemann Arnold, a Daun-cég inasa a Benó-féle átjáró házon át az üzletbe igyekezett és amint kilépett a folyosóból, valaki belelőtt az udvarra. A golyó jobb keze két ujját sebesítette meg és súlyos sérülést okozott. A golyót műtét után kell eltávolítani a sebből. A vigyázatlan lövöldöző, aki revolverből lőtt, a beeskereki főgimnázium hatodik osztály jelzésű diáksapkáját viselte.

Humburg a fiatalítási eljárás. Berlinből jelentik: Hofmeister tanár kijelentette, hogy nem hisz Voronov megfiatalítási kísérleteiben. Állítását azzal indokolja, hogy maga is számtalan kísérletet végzett a Voronov által megadott módon, de egyetlen esetben sem mutatkozott eredmény. Az egész fiatalítási eljárást humbugnak mondja.

A cseh földreform valóságban.

Prága, jan. 9.

Az agrár-párt és a földreform körüli korrupciós botrányok alkalmából a Rude Pravo adatokat közöl a földreform végrehajtásáról.

Megállapítja a lap, hogy 1574 nagybirtokos között 405.000 hektárt, míg négyszázezer kis-

Közkívánatra csak egy napig, ma utoljára „Utolsó valcer” az „Orient” mozgóban.

Husz óra alatt tanít irni. Londonból jelentik: Az afganisztáni király, aki annak idején igen nehezen tanult meg irni, új tanítási rendszert talált fel, amely az irás-olvasás elsajátítását husz óra alatt még a legnehezebb felfogású embereknek is lehetővé teszi. A király a néptanítóknak megmagyarázta az új rendszert, melyet valamennyi iskolában kötelezővé tesznek.

Dühöngő örültek lázadására. Londonból jelentik: Az egyik buenosayresi elmeegógyintézetben tegnap a dühöngő örültek fegyvert és muníciót szereztek, azután fellázdak örök ellen és kettőt közülük megölték, hatot pedig súlyosan megsebesítettek. A dühöngő örülteket csak katonasággal sikerült lefegyverezni és a lázadást leverni. A kavarodásban hat örült eltűnt.

Közkívánatra csak egy napig, ma utoljára „Utolsó valcer” az „Orient” mozgóban.

MINDENKI

ingyen kaphat egy legújabb

rádiólampt

(Schnack, Type RD₁) ha a népszerű képes rádió folyóirat, a **RADIO WELT**-re egy évre előzet és portóköltségre 10 dinárt bektüd. Mutatványszám ingyen.

Wiener Radioverlag, Wien, I., Postalozsig. 6/35. 655

Beeskerek — filmen. A beeskereki Orient moziban pénteken kedves filmet mutattak be. A zágrebi Jadran filmgyár két filme pergett le a vásznon, Beeskerek és Vrsac városát mutatták be a közönségnek. A beeskereki képek különösen sikerültek, a felvétel napján kedvezőtlen időjárás volt és ennek dacára előnyösen mutatják be a város szépségeit, a Föteret, az impozáns megyeházát, a Petár király szobrot, a korzót, a Szokolánomot. Még a keskenyvágyányu is megszépült, a filmen úgy festett, mint egy nyugati expressz. A Jadran filmvállalat — értesülésünk szerint — csak próba-filmnek készítette a mostanit és rövidesen nagyszabású új filmet készít Beeskerekéről, amelyen a maga teljességében mutatja be a várost. Ezt a filmet is az Orient mozi fogja annak idején bemutatni.

Többszöri rablógyilkosból szerzetes. Nápolyból jelentik: Olaszország legérdekesebb embere halt meg egy Nápolyhoz közeleső szerzetesrendházban. Scalzo Pascal szerzetes nyolcvanöt éves korában távozott el az élők sorából. Scalzo fiatal korában harminc rablógyilkosságot követett el. Ezért életfogytiglani fegyházra ítélték. Negyven évig volt a börtön lakója, amikor 1915-ben büntetését kitöltöttnek vették és szabadon engedték. Az aggastyán akkor belépett szerzetesnek és annyi bűn és vér után vezekelt és a legszörnyűbb büntetésekkel sújtotta önmagát. Most halt meg patriarchális korban.

Közkívánatra csak egy napig, ma utoljára „Utolsó valcer” az „Orient” mozgóban.

Antiszemita Romániában megdöbölték egy zsidó temetési menetet. Megbotránkoztató incidens történt a napokban Galacban egy zsidó temetés alkalmával. Egy öreg zsidó embert kísért utolsó útjára a rokonság és amikor a temetési menet a Lahovary uccába ért, látszódtott le a megdöböntő incidens. Az uttest közepén ugyanis több hangos fiatalember foglalt helyet, ezek közül néhányan kiváltak a csoportból és utját állták a temetési menetnek. Ezzel azonban nem elégedtek meg, hanem elvakult kegyeletlenségükben annyira vetemedtek, hogy a koporsót kísérő közönségre közönségre zudítottak. Az incidensnek rövidesen híre ment és megérkezett a helyszínre a rendőrség is, amely a kegyeletlenség fiatalembereit közül hármat letartóztatott, de a többiek ellen is megindította az eljárást. Megállapítást nyert, hogy a bántalmazók antiszemita egyetemi hallgatók voltak, akik elvakultságukban zavarták meg a temetési szertartást.

Halálal fenyegetett tenorista. Newyorkból jelentik: Gigli világhírű olasz tenorista Neworleánsban akart fellépni, azonban fellépése előtt a Kukukklan titkos szervezet részéről több fenyegető levelet kapott, amelyekben közölték vele, hogy abban az esetben, ha megtartja hangversenyét, halálal lakol. Gigli erre lemondta hangversenyét és rendőrök fedezete mellett Miami-ba utazott.

Közkívánatra csak egy napig, ma utoljára „Utolsó valcer” az „Orient” mozgóban.

Elloptak egy vonatot. Moszkvából jelentik: December kilencedikén egy vonat, amely Sebastopolból indult el és amelynek huszonegyedikén Szentpétervárra kellett volna érkeznie, eltűnt. Eleinte azt hitték, hogy a nagy havazás miatt nem érkezett meg a vonat, mindenfelé érdeklődtek, de a keresés hiábavalónak bizonyult. Valószínűnek tartják, hogy a vonatot ellopták. A szovjet vasútgazgatósága nagy jutalmat tűzött ki annak, aki az eltűnt vonat nyomára vezet.

Egy komplett

14

fehér hálószobabutor

szőnyegekkel, egy jókarban lévő Stelzhammer-zongora, egy komplett konyhabutor berendezés és egy fűtött előszobabutorzat szabad kézből eladó! Megtekinthető: Koszančićeva u. 10.

Oroszország és Németország közeledése.

Hamburg, jan. 9.

Az Achthubblatt munkatársa beszélgetett az ott időző Kreszenszkij szovjet nagykövettel, aki nyilatkozott Németország és Oroszország viszonyáról.

A két ország közötti politikai és gazdasági kapcsolatok — mondotta — egyre fejlődnek és nyerne a mélységben és közvetlenségben. Főképpen a német gép- és elektro-

mos ipar játszik fontos szerepet az orosz ipar ujjáépítésében. Ujabb azonban a kulturális kapcsolatok is mélyebbek lettek.

Kreszenszkij hamburgi útjának az a célja, hogy a két ország ujjáépítésének útját egyengesse és módjába rendszert hozzon. Semmi provokálásnak nem enged és legkomolyabb akarata, hogy minden néppel békepolitikát folytasson.

Orient Bioskop

Métfőn, január 9-én 5, 7 és 9 órákor.

Pénztárnyitás délelőtt 10-1/2-ig,
d. u. 8 órától.**Jön: Az örök város hatalma.**

RÓMA BÜNE.

Főszereplők: Olaf Föns és Karina Bell.

KÖZKIVÁNATRA!

Itt van, amire vágyódik a szíve! Akarja-e látni az eredeti STRAUSS OSZKÁR operett-filmjét?

Utolsó keringő.

A legképráteresebb, legjobb és legnagyobb operett-film.

Főszereplők: Wily Fritsch és Liane Haid.

A beográdi érsekség székházának pénzügyi nehézsége.

A beográdi érsekség székházának a létesítése körül annakidején olyan megállapodás jött létre Jugoszlávia, a Vatikán és Ausztria között, hogy az osztrák követség palotáját veszik meg erre a célra öt millió dinárért. A két első részletet ki is fizették olyanformán, hogy a Vatikán adott egy millió dinárt, a második milliót

Az osztrák köztársaság új elnöke Seipel kancellár lesz.

Az év végén lejár Hainisch elnök mandátuma és az alkotmány értelmében nem választható meg harmadszor is.

(A „Torontál” bécsi szerkesztőségétől).

Bécs, január 9.

Ez év végén az osztrák parlament új köztársasági elnököt fog választani. Hainisch Mihály dr. köztársasági elnök működésének ideje december 9-én lejár és az osztrák alkotmánytörvény értelmében harmadizban senkisé meg választható meg a köztársaság elnökévé.

A köztársasági elnököt Ausztriában a nemzetgyűlés és a szövetség-tanács közös ülése választja meg abszolút szótöbbséggel. Hainisch dr.-t 1920 december 9-én választották meg a polgári pártok az

fölvették a Jelzalog intézetnél, míg most a harmadik részlet körül némi zavar történt, amennyiben az ideai állami költségvetésbe nem vették föl az egy milliós részletet.

Rodics Rafael érsek személyesen járt el a vallásügyi miniszternél a székház részlete ügyében és a miniszter kijelentette, hogy bár a költségvetésbe nem vették föl az egy millió dinár részletet, módot fog találni annak a kiutalására.

osztrák köztársaság első elnökévé. Hainisch tulajdonképpen kompromisszumos jelölt volt. Az első választási menetekben a keresztényszocialisták Kienböck Viktor dr. jelenlegi pénzügyminiszterre szavaztak, a nagynémetek Dinghoffert Ferenc dr.-t, a jelenlegi igazságügy-minisztert jelölték, míg a szociáldemokraták Seitz bécsi polgármesterre adták szavazatukat. Négyszer szavazott le az osztrák parlament eredménytelenül, míg végre a nagynémetek elejtették Dinghoffert és azt ajánlották a keresztényszocialistáknak, hogy állapodjanak meg Hainisch Mihály dr. személyében, aki távol áll a napi pártpolitikától. A keresztényszocialisták elfogadták a nagynémetek kompromisszumos javaslatát és így lett Hainisch általános meglepetésre Ausztria első köztársasági elnöke.

Mivel feladatát példásan töltötte be, 1924 december 9-én a parla-

ment polgári többsége újból megválasztotta további négy esztendőre. Ez alkalommal a szocialisták újból Seitzet jelölték, de csupán elvi okokból.

A második négy esztendő s mandátum tehát ez év december 9-én lejár, de az alkotmány értelmében, amint említettük, Hainisch nem választható meg harmadizban is.

A polgári pártok soraiban máris megindult a jelöltkeresés. A keresztényszocialisták körében felvetődött az a gondolat, hogy a polgári pártok Seipel kancellárt válasszák meg a köztársaság elnökévé. Valószínű, hogy Seipel jelöltségét a nagynémetek és az agráriusok is magukévá teszik és így Seipel megválasztása biztosítva van. Seipelt köztársasági elnökké való választása esetén a pápa állítólag hibornoki méltóságra emeli, mivel Seipel lenne az első katolikus pap, aki az újkorban egy európai állam élére kerül.

Tizenöt évi börtönnel akarja büntetni Mussolini a házasságtörést.

(A „Torontál” római levelezőjétől).

Róma, jan. 9.

Mussolini fejébe vette, hogy Olaszországban megjavítja az erkölcsöket. Az olasz lapok szélteben-hosszában pertraktálják a Duce erről szóló érdekes nyilatkozatát, amely a következőképpen hangzik:

— Az olaszok a legerkölcösebb nemzet a világon, azonban az erkölcs telenség már Olaszországban is tért hódít. Ezért elhatároztam, hogy azoknak, akik érinteni merészkednek a család sérthetlenségét, oda kiáltom: „Nem engedem”.

— Az erkölcs telenségben, abban a kivánságban, hogy a pillanat sze-

szélyeinek hatása alatt új nemi kapcsolatok létesülnek, rejlik a házasság elleni merénylet alapja. A nemi élet kalandjai iránti vágyakozást a válási törvény szankcionálja és máris ezt nem tekintik erkölcs telenek és megvetendőnek. Az államnak, mint a polgárok testi és szellemi egészsége őrzőjének, kötelessége a családi állapot felbontását megakadályozni.

— A házastársi hűtlenséget büncselekménynek fogom minősíteni és 15 esztendőig terjedhető büntetéssel sújtani. Ilyen módon véget fogok vetni az erkölcs telenségi áradatnak. Mélyen megrendít, amikor külföldi lapokban olvasom, hogy férfiak és feleségek miként vádolják meg egymást hűtlenséggel. Tarthatatlan állapotnak tartom, hogy olyanokat, akiket házastársi hűtlenséggel vádolnak, az ugynevezett jó társaság mint hősokeket és hősokeket ünnepli. A „hűtlenség” lagymatag kifejezése Olaszországban nem fog többé érvényesülni, az olasz bíróságok a büncselekményt valódi néven, mint házasságtörést fogják minősíteni és mint ilyent fogják megbüntetni.

Keresek egy **lakást**, 5-6 szobás melléklhelyiségekkel együtt, a város központjában, lehetőleg a főúton, május 1-re.

Átadok (a központban) egy 2 szobás lakást, konyha, éléskamrával, azonnal. Bővebbet: Dr. Luis Künstler fogorvosnál, Alekszandrova (16) ucca 23.

Jeftine kuće

i placevi za zidanje. 13

Rogalj Vojvode Stepe u. br. 58.

i Save Tekelije. — Upitati gosp.

Živu Tyurcsina, Vojv. Stepe br. 54.

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomtatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomtatványraktár - Vonalozó-intézet
Tömöntöde - Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
21Alapított
1846